

סקירה על מצב המשק

ועדת הכספים

ד"ר קרנית פלוג, נגידת בנק ישראל | 2 במאי 2018

על מה נדבר

☐ הסביבה המקרו-כלכלית

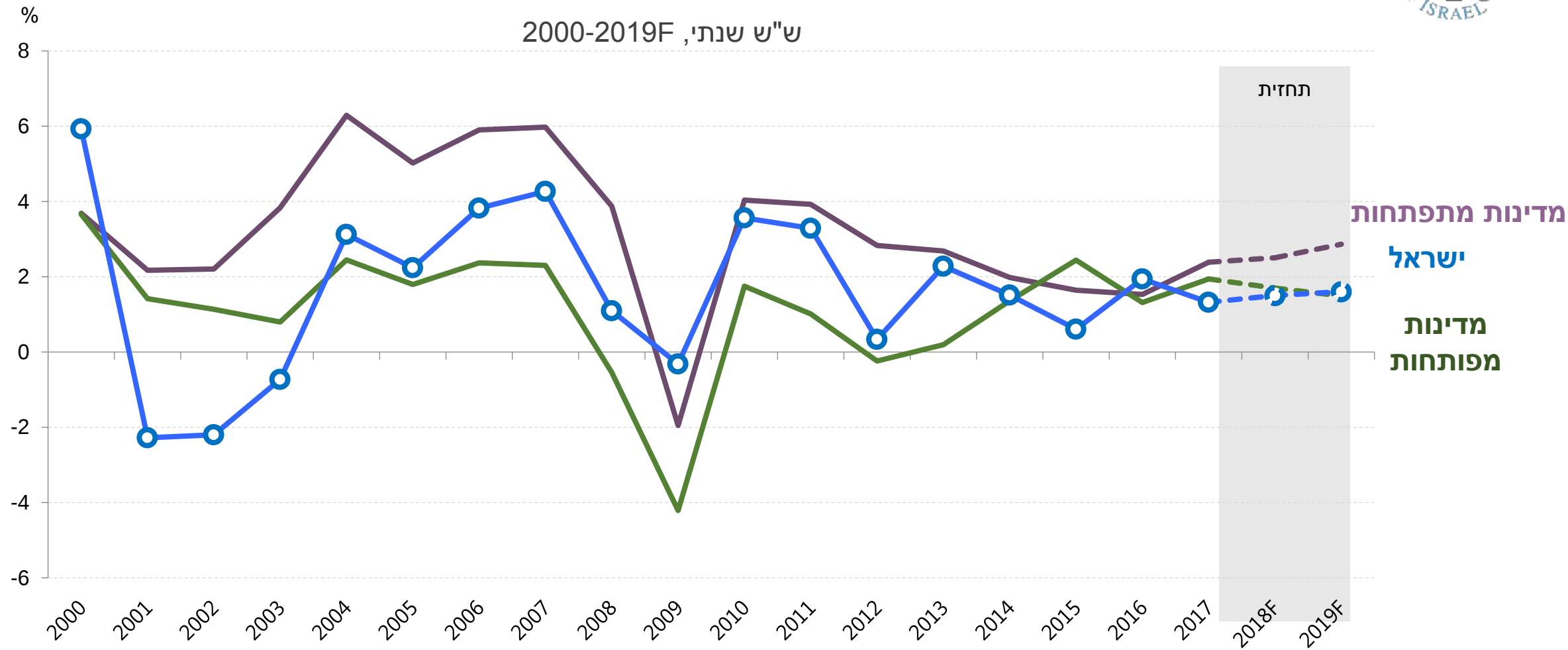
☐ המדיניות המוניטרית ושער חליפין

☐ תמונת המצב הכלכלית-חברתית

הסביבה המאקרו כלכלית

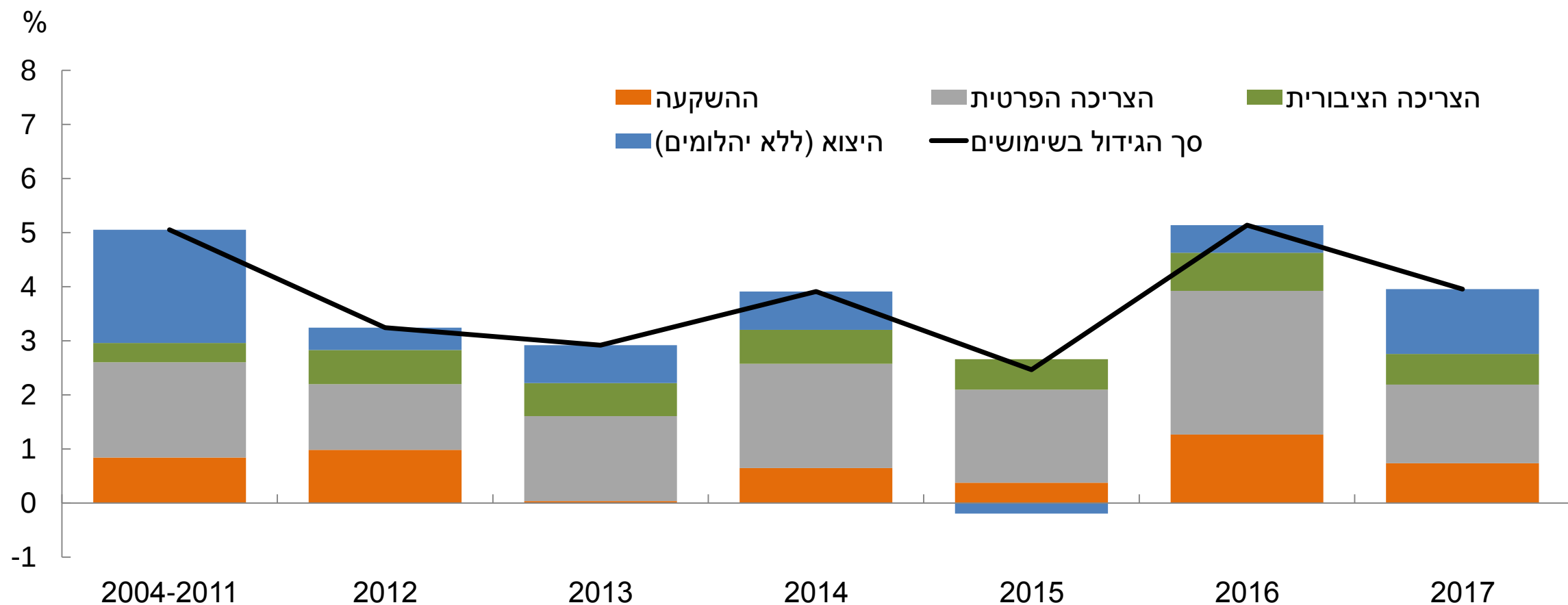
צמיחת התמ"ג לנפש ישראל, המדינות המפותחות והמתפתחות

* ממוצע פשוט ל-21 מדינות עשירות מה- OECD (מפותחות) ולמשקים המתעוררים לפי הגדרת IMF (מתפתחות)

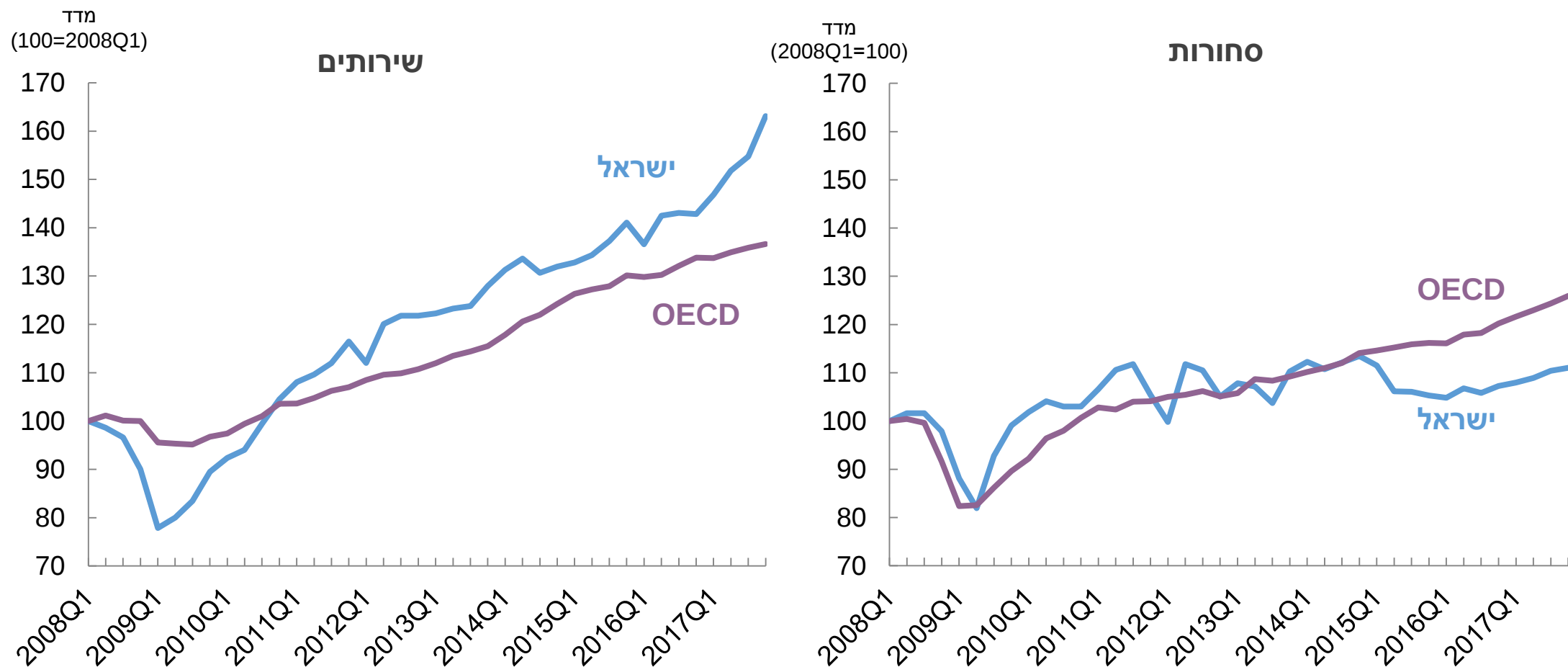
המשק חזר לצמיחה מאוזנת

המקורות והשימושים - ההתפתחויות במהלך השנה

יצוא השירותים ממשיך לצמוח בקצב מהיר

יצוא הסחורות והשירותים של ישראל וה-OECD, 2008-2017

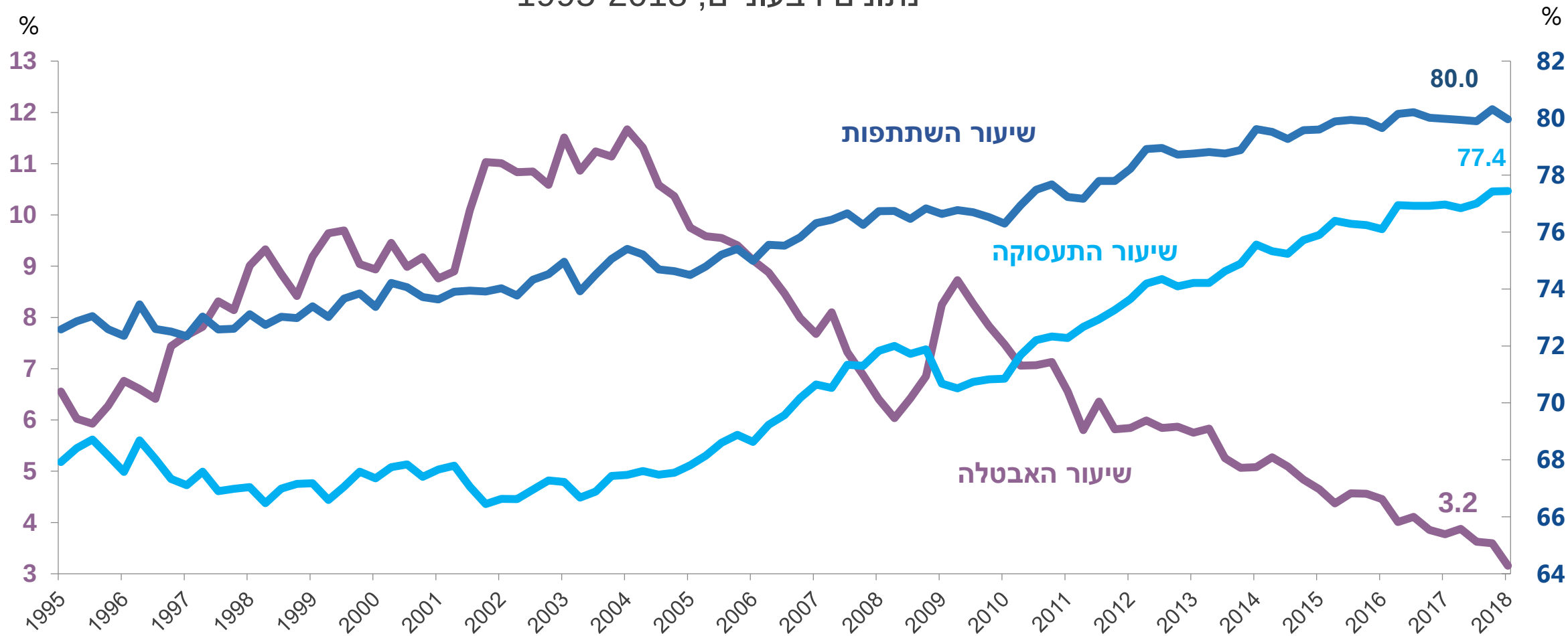

*לא כולל יהלומים וחברות הזנק

תמונת התעסוקה ממשיכה להיות חיובית: שיעורי ההשתתפות, התעסוקה עולים, והאבטלה יורדת

שיעורי ההשתתפות, התעסוקה והאבטלה, גילאי 25-64,
נתונים רבעוניים, 1995-2018

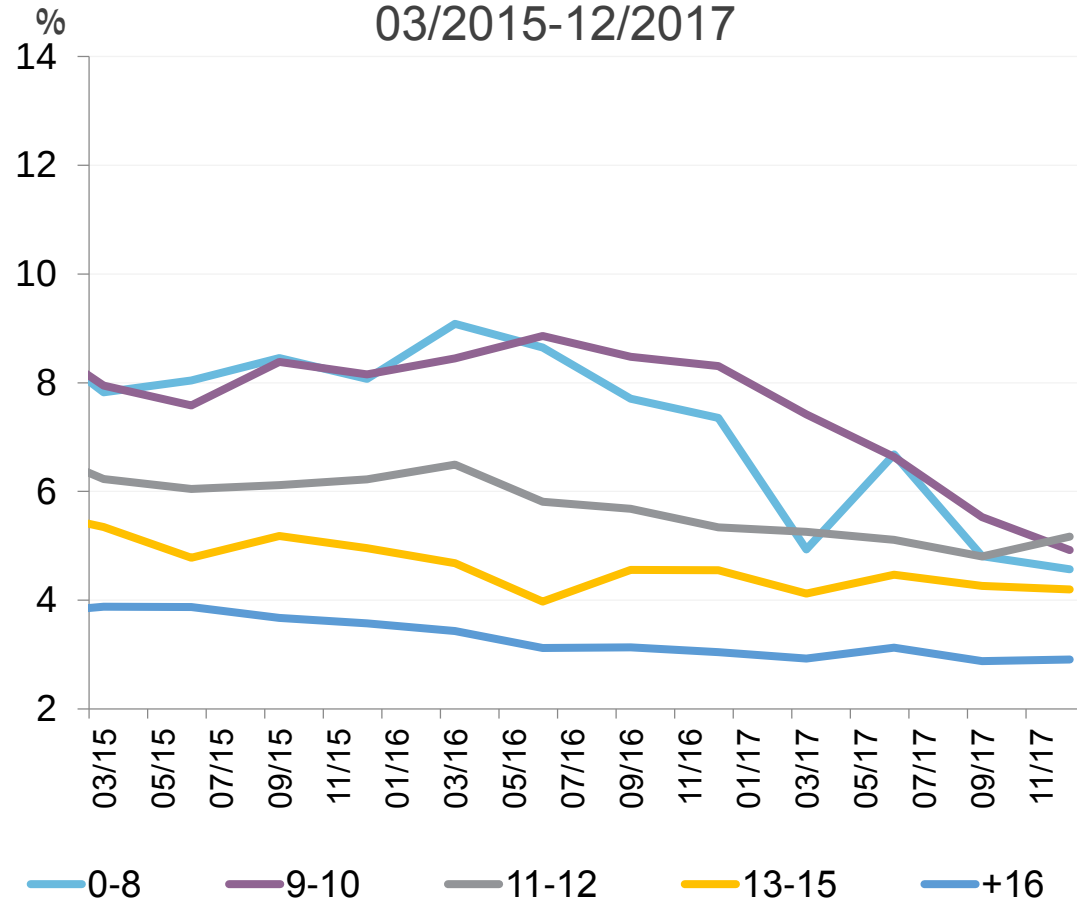
מקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

השיפור בנתוני שוק העבודה מקיף עובדים בכל רמות ההשכלה ובכל חלקי הארץ

שיעור האבטלה לפי שנות השכלה

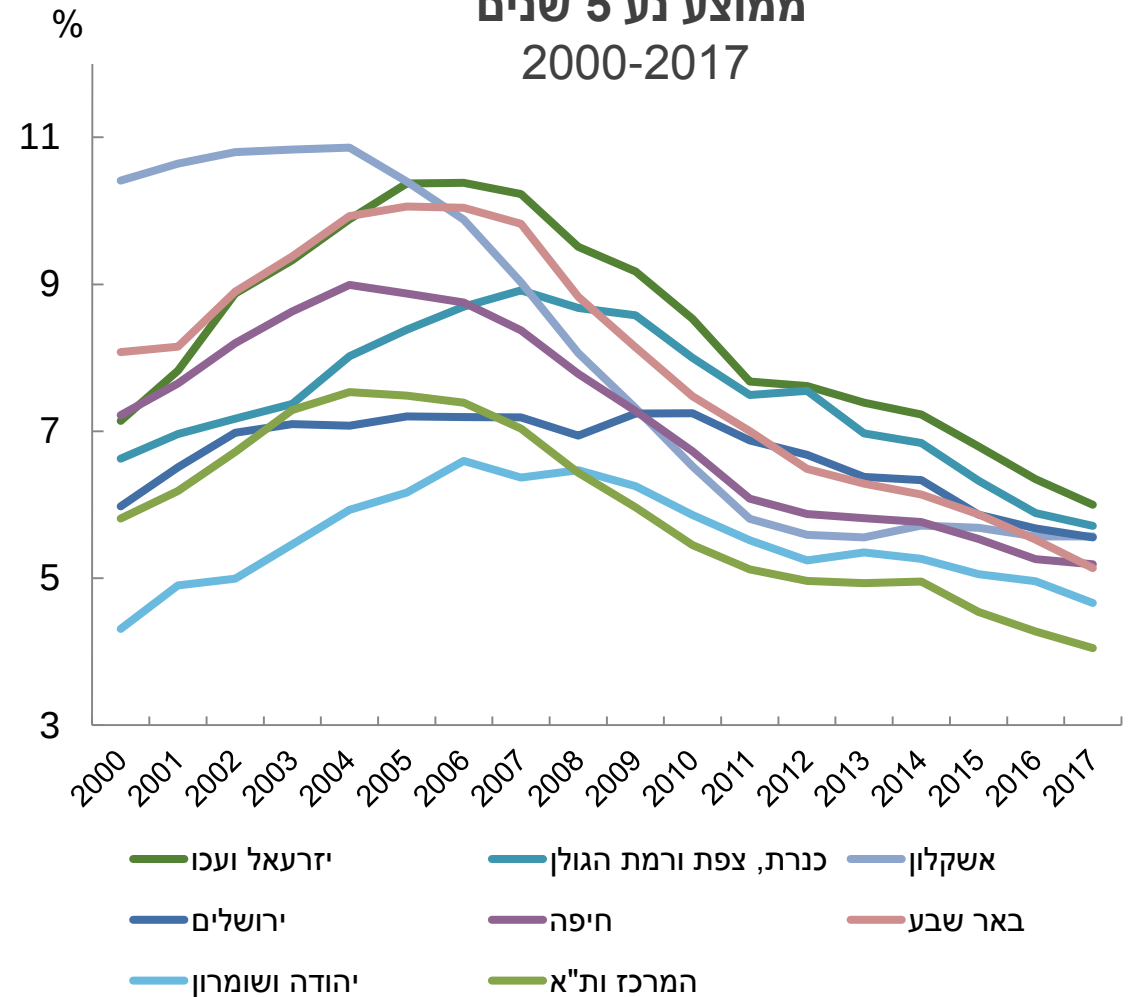
03/2015-12/2017

שיעור המובטלים בגילאי העבודה העיקריים לפי אזורים,

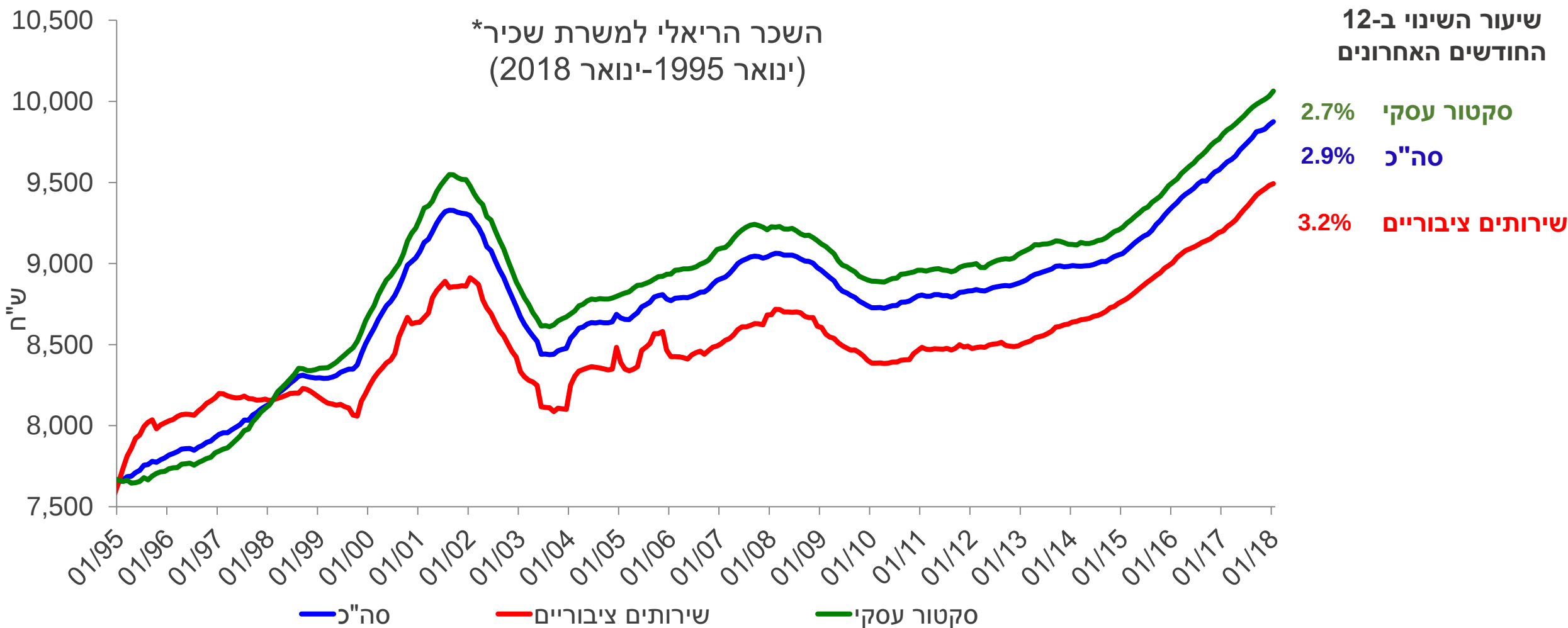
ממוצע נע 5 שנים

2000-2017

מקור: למ"ס

בשנים האחרונות השכר עולה בקצב מהיר יחסית

* הנתונים מנוכי עונתיות. ממוצע נע 12 חודשים, במחירי 2017.
מקור: סקר כוח אדם, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

תחזית חטיבת המחקר 2018-2019 – התרחיש המרכזי

2019F**	2018F**	2017	
3.5	3.4	3.3	תוצר
5.5	5.5	6.9	יבוא אזורי (ללא יהלומים ואו"ם)
3.0	4.0	3.3	צריכה פרטית
4.5	3.0	3.1	השקעה בנכסים קבועים (ללא או"ם)
2.0	1.5	4.3	צריכה ציבורית (ללא יבוא ביטחוני)
6.0	4.0	5.7	יצוא (ללא יהלומים והזנק)
1.4	1.1	0.3	אינפלציה
0.5	0.25	0.1	ריבית בנק ישראל
3.6	3.6	3.7	האבטלה (שיעור בגילאי 25-64)

**תחזית רבעונית של חטיבת המחקר של בנק ישראל (אפריל 2018)

המדיניות המונית ושער החליפין

מדיניות בנק ישראל

עמידה במטרות בנק ישראל:

- ☐ שמירה על יציבות מחירים, כמטרה מרכזית
- ☐ תמיכה במדיניות הכלכלית ובמיוחד בצמיחה, בתעסוקה ובצמצום הפערים
- ☐ תמיכה ביציבות המערכת הפיננסית ובפעילותה הסדירה

כלי המדיניות של בנק ישראל בתקופה האחרונה:

כלים מוניטריים:

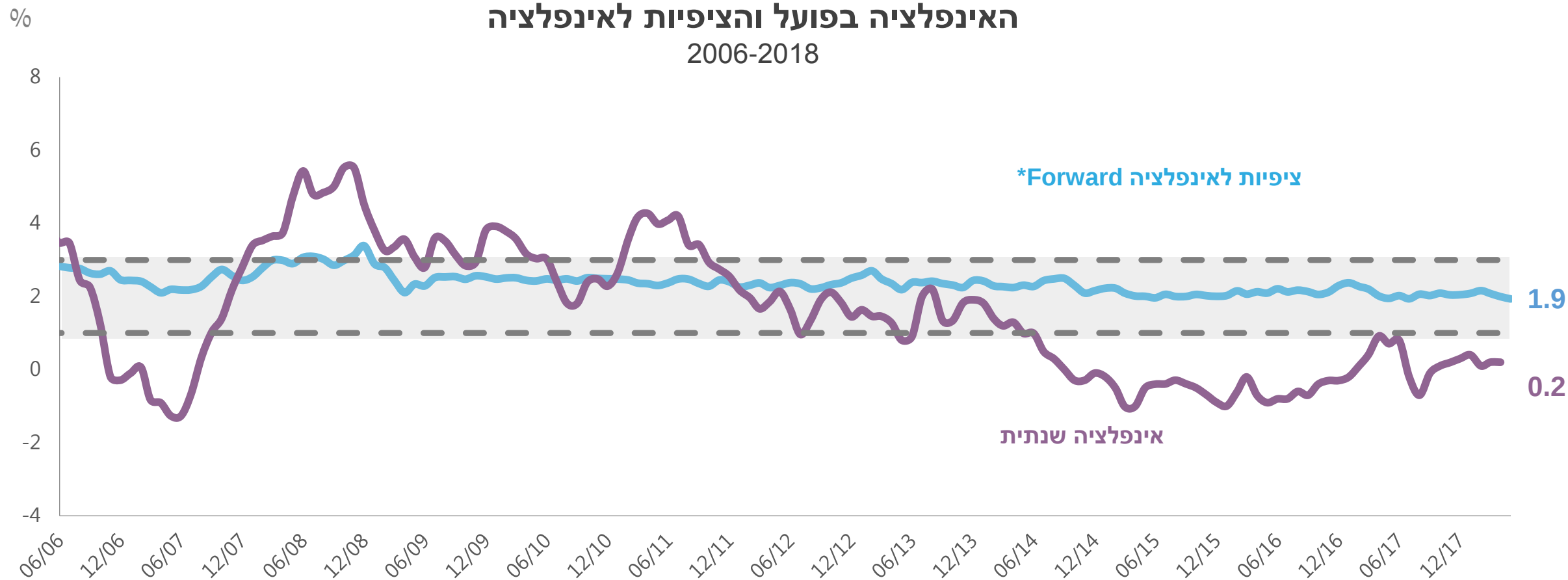
- ☐ ריבית בנק ישראל
- ☐ התערבות ישירה בשוק מטבע החוץ

כלים יציבותיים:

- ☐ צמצום הסיכונים בשוק האשראי למשקי בית באמצעות מגבלות שונות

האינפלציה עלתה אך עדיין מתחת ליעד, הציפיות לטווחים ארוכים מעוגנות בתחום היעד

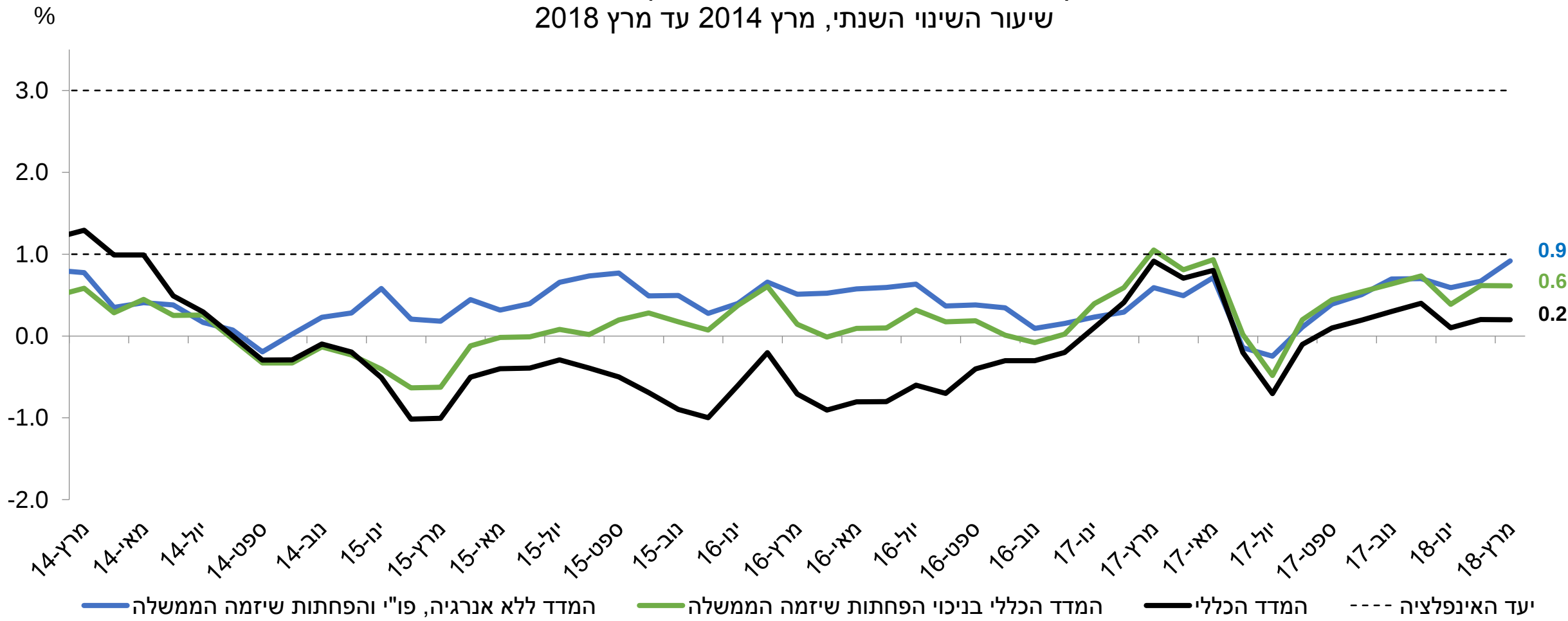
האינפלציה בפועל והציפיות לאינפלציה
2006-2018

* ציפיות Forward 5-10 שנים

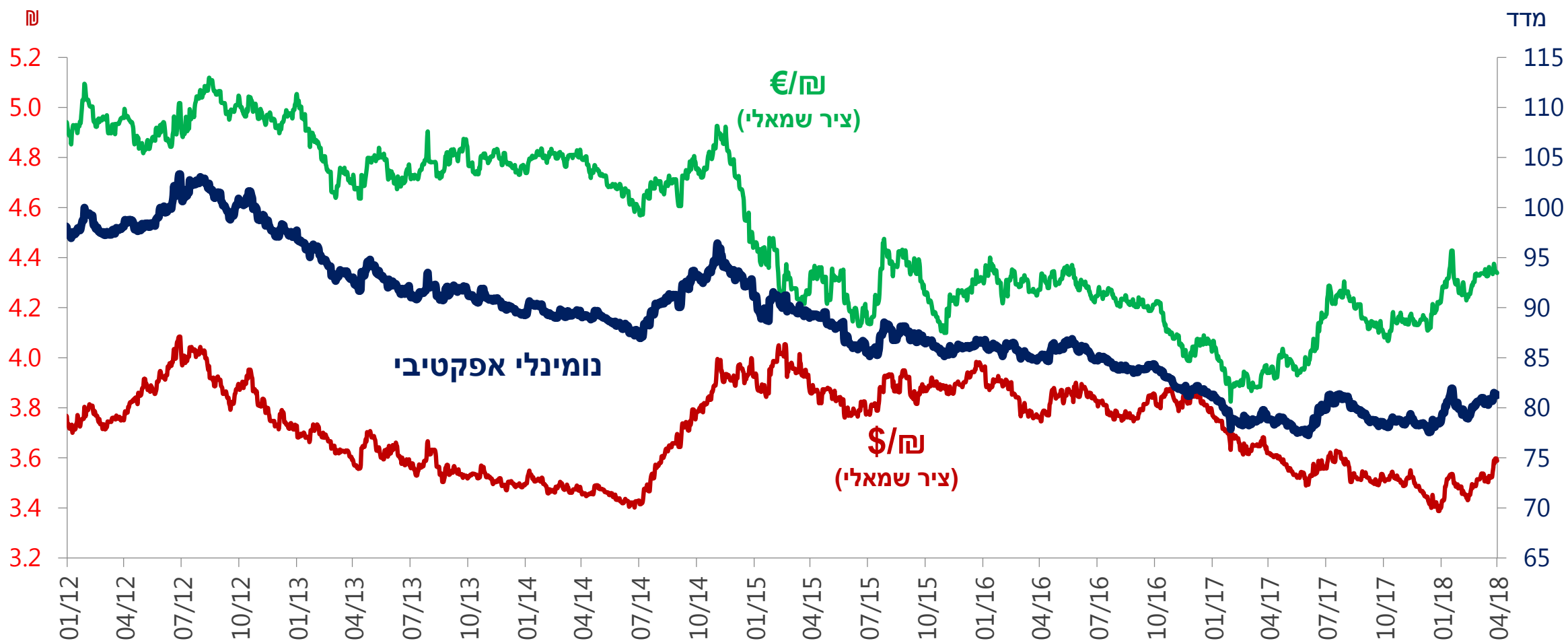
הפחתות המחירים שיזמה הממשלה להשפיע על האינפלציה

מדד המחירים לצרכן והמדד בניכוי האנרגיה, הפירות והירקות וההפחתות שיזמה הממשלה
שיעור השינוי השנתי, מרץ 2014 עד מרץ 2018

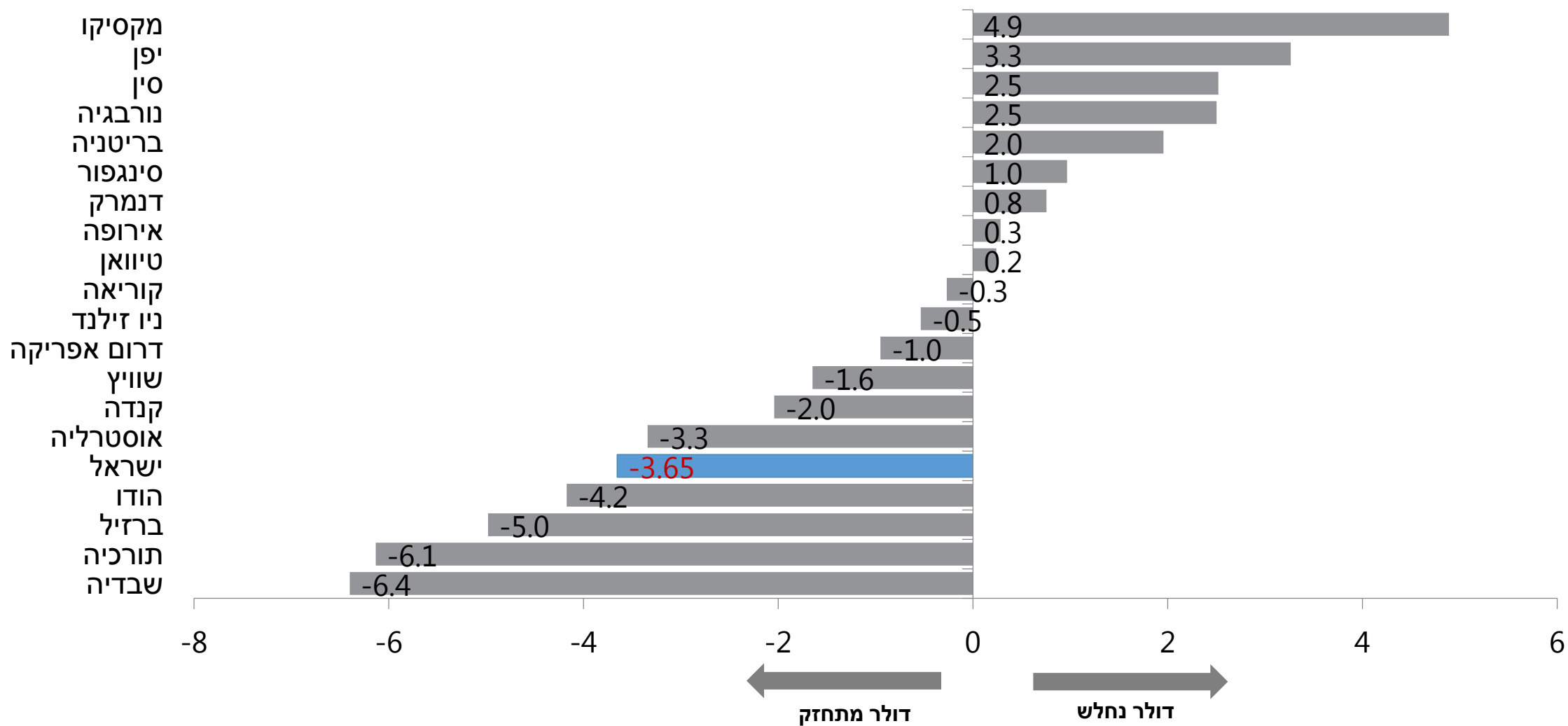

שערי החליפין: שקל-דולר, שקל אירו ונומינלי אפקטיבי,

2012-2018

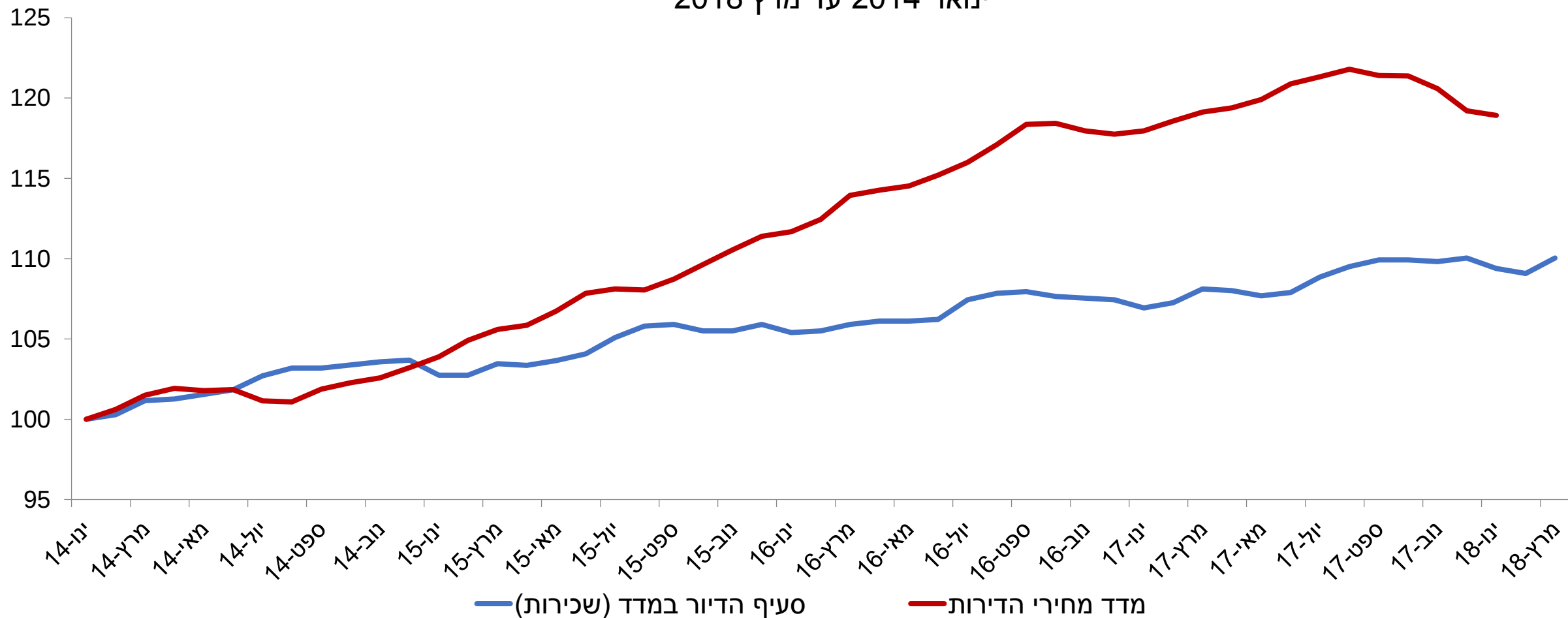
שע"ח של מטבעות מרכזיים מול הדולר, מתחילת 2018

מקור: בנק ישראל

עליית מחירי הדירות נבלמה, והם ירדו בחודשים האחרונים

מחירי הדירות וסעיף הדיור במדד המחירים לצרכן
ינואר 2014 עד מרץ 2018

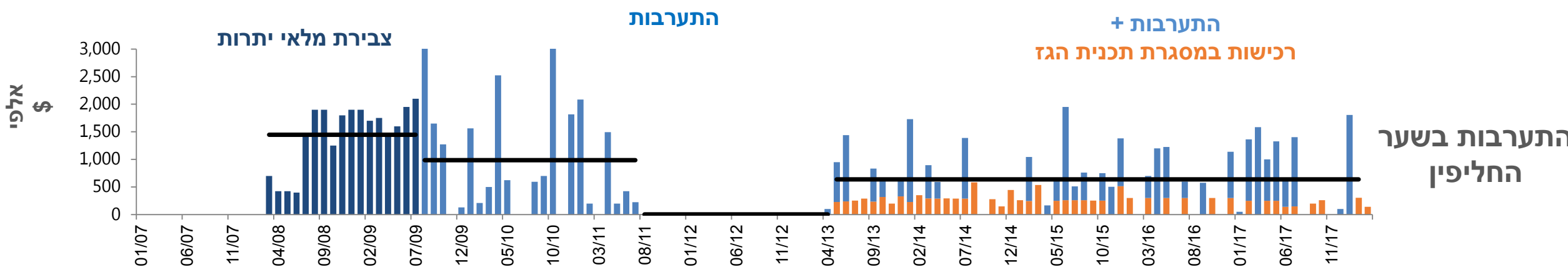
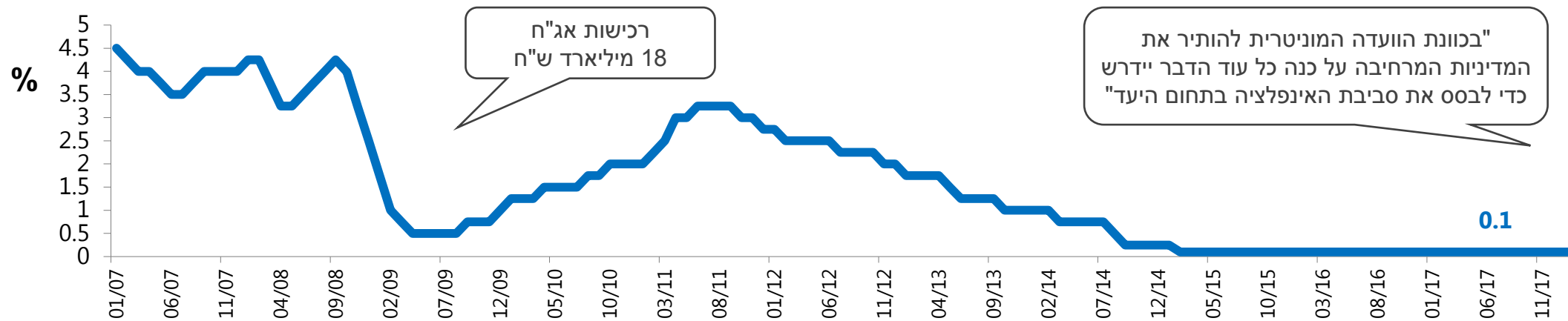

ריבית בנק
ישראל

כלי המדיניות של בנק ישראל

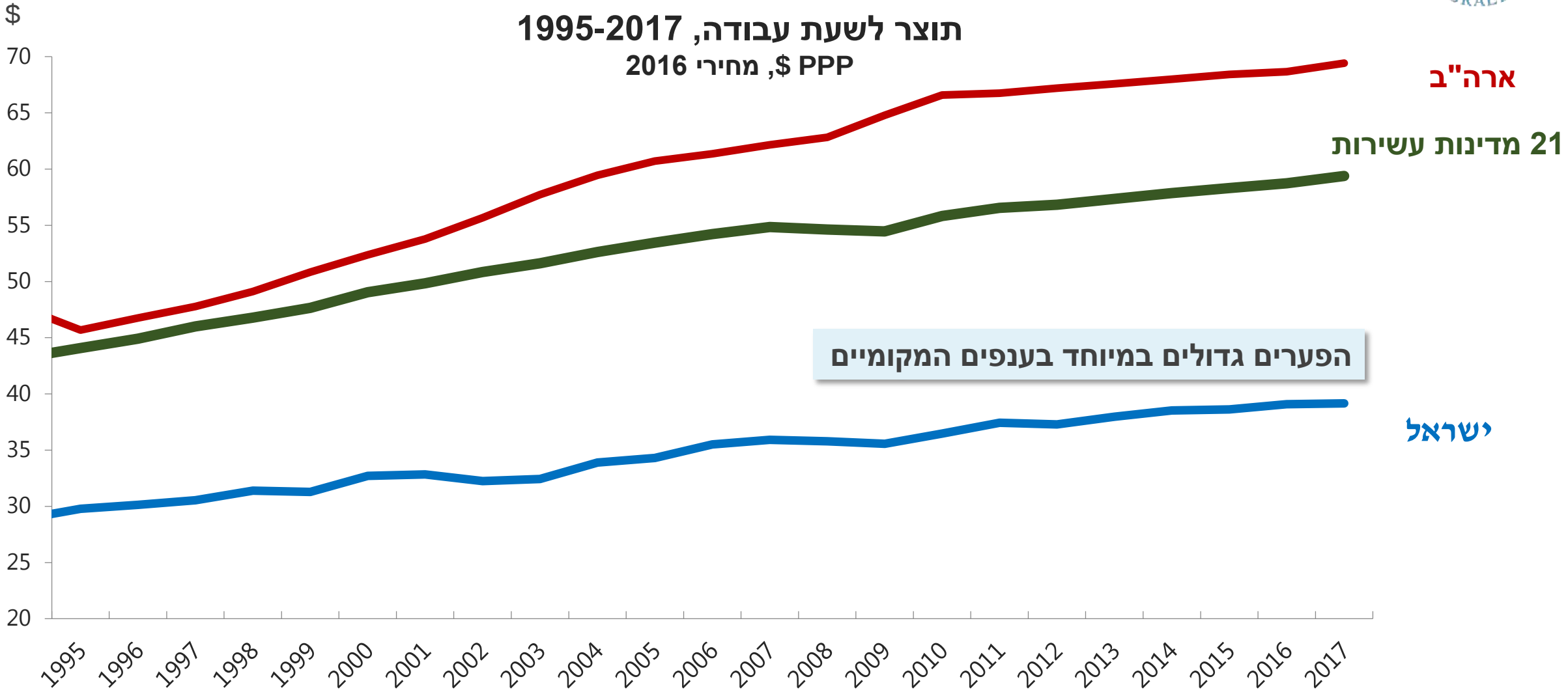
2007-2018

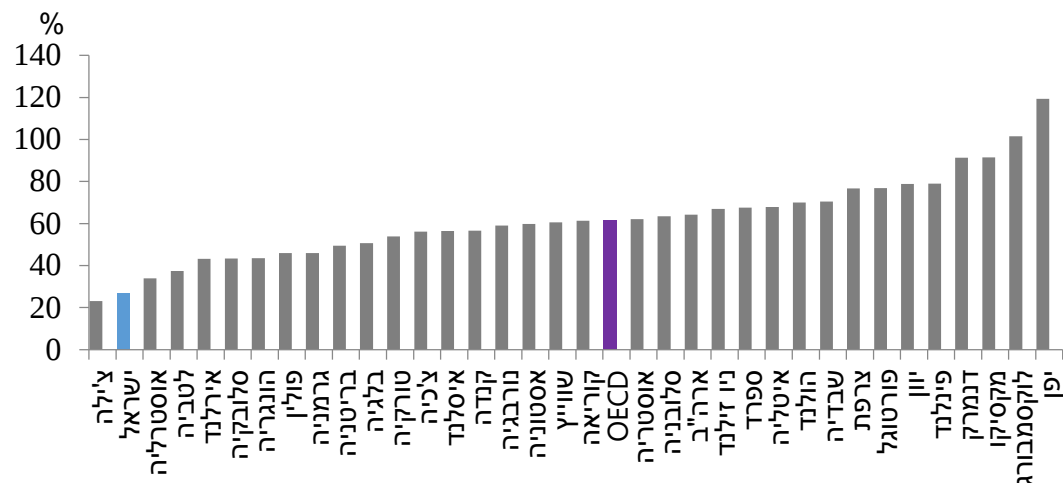
תמונת מצב כלכלית חברתית

ישראל לא סוגרת את פער הפריון

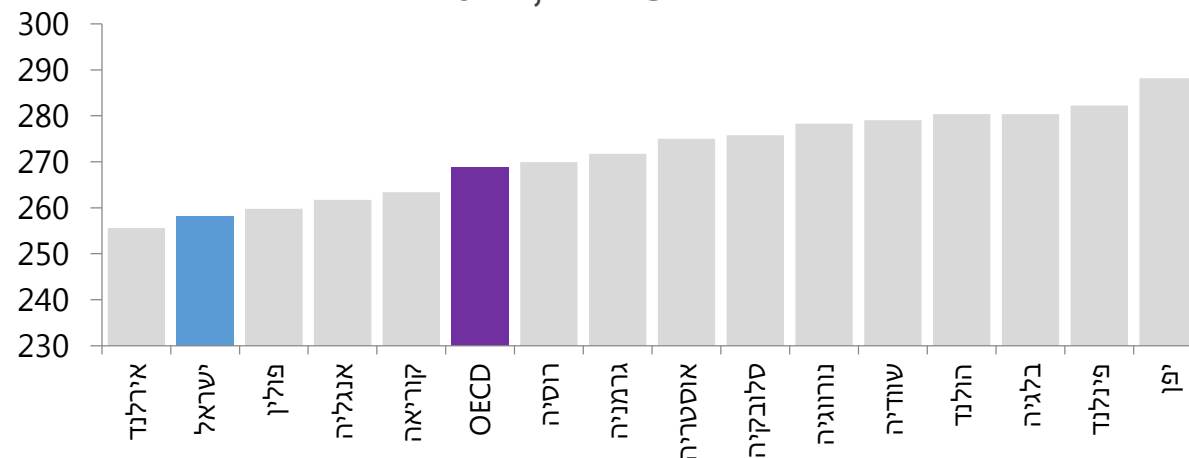

הפערים בפריזון נובעים מגורמים שונים

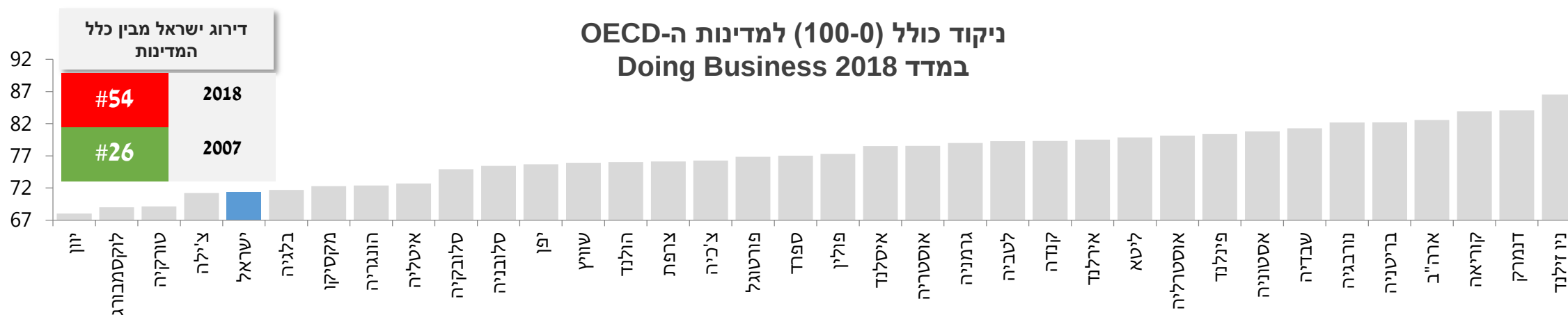
מלאי הון ציבורי* באחוזי תוצר, 2015

ישראל ומדינות ה-OECD בקרב בני 16+ בסקר המיומנויות הבינלאומי PIAAC, 2014

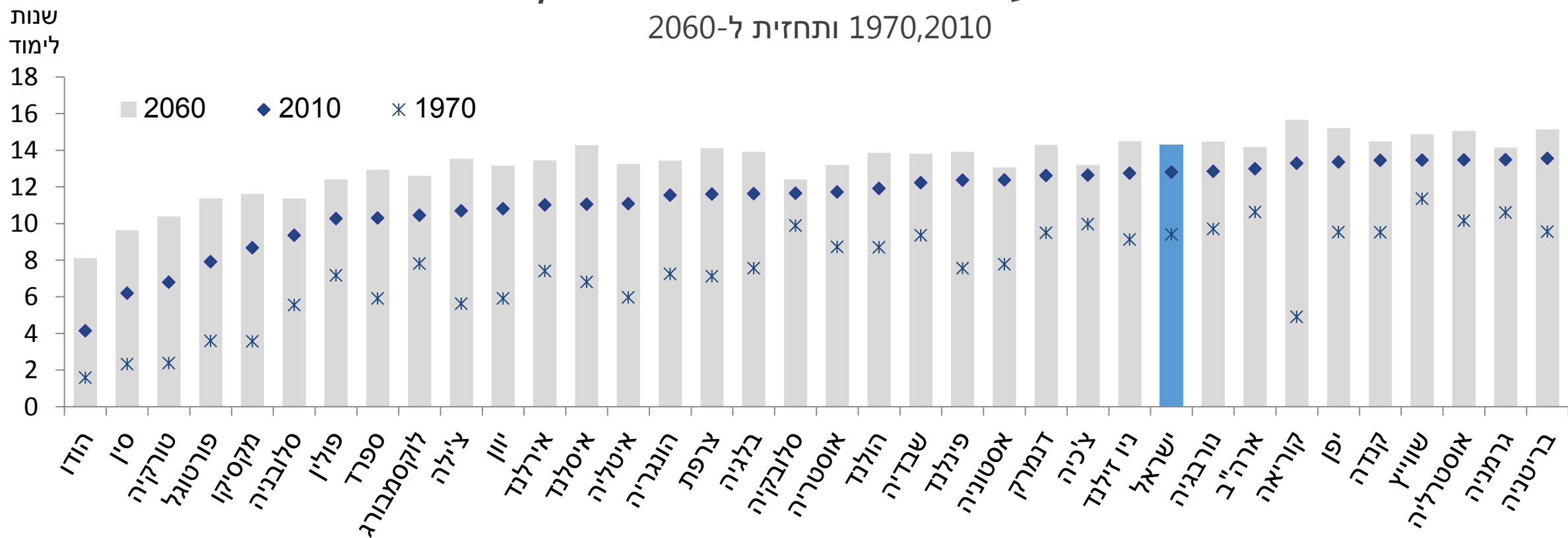
ניקוד כולל (0-100) למדינות ה-OECD
במדד Doing Business 2018

מקור: OECD, IMF, Doing Business *מלאי ההון הציבורי מתייחס בעיקר לתשתיות

ממוצע שנות לימוד בישראל גבוה יחסית בהשוואה בינלאומית ואינו צפוי לגדול במידה ניכרת

ממוצע שנות לימוד בהשוואה בינלאומית,
2060, 2010, 1970 ותחזית ל-2060

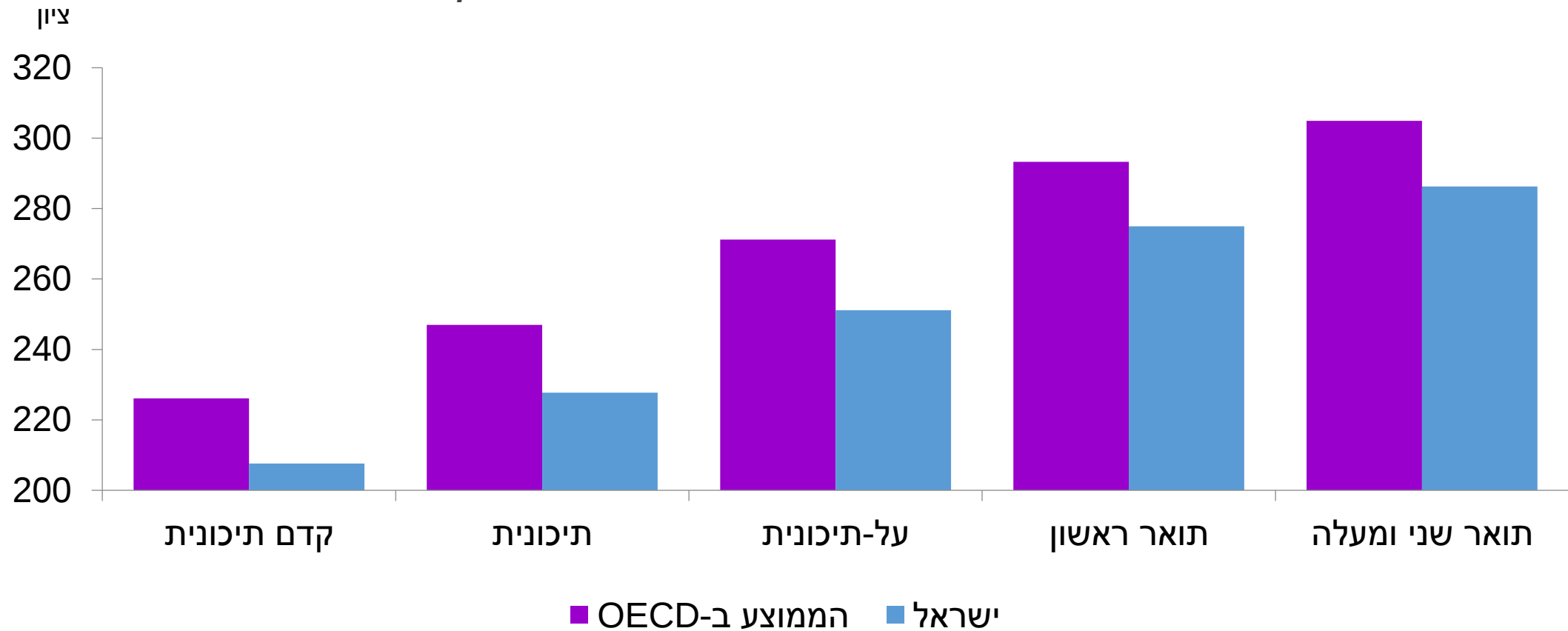

* תחזית ממוצע שנות הלימוד עבור ישראל בשנת 2060 מבוססת על קיומה של התכנסות של ממוצעי האוכלוסייה החרדית לזו של שאר האוכלוסייה.

פערי המיומנויות בין ישראל למדינות ה-OECD קיימים בכל רמות ההשכלה

רמת המיומנויות בישראל וב-OECD לפי רמות השכלה, 2014

דוגמא לשאלה
ממבחן המיומנויות
של PIAAC

מבצע: קנה זוג אחד וקבל את השני (הזול מבניהם) בחצי מחיר

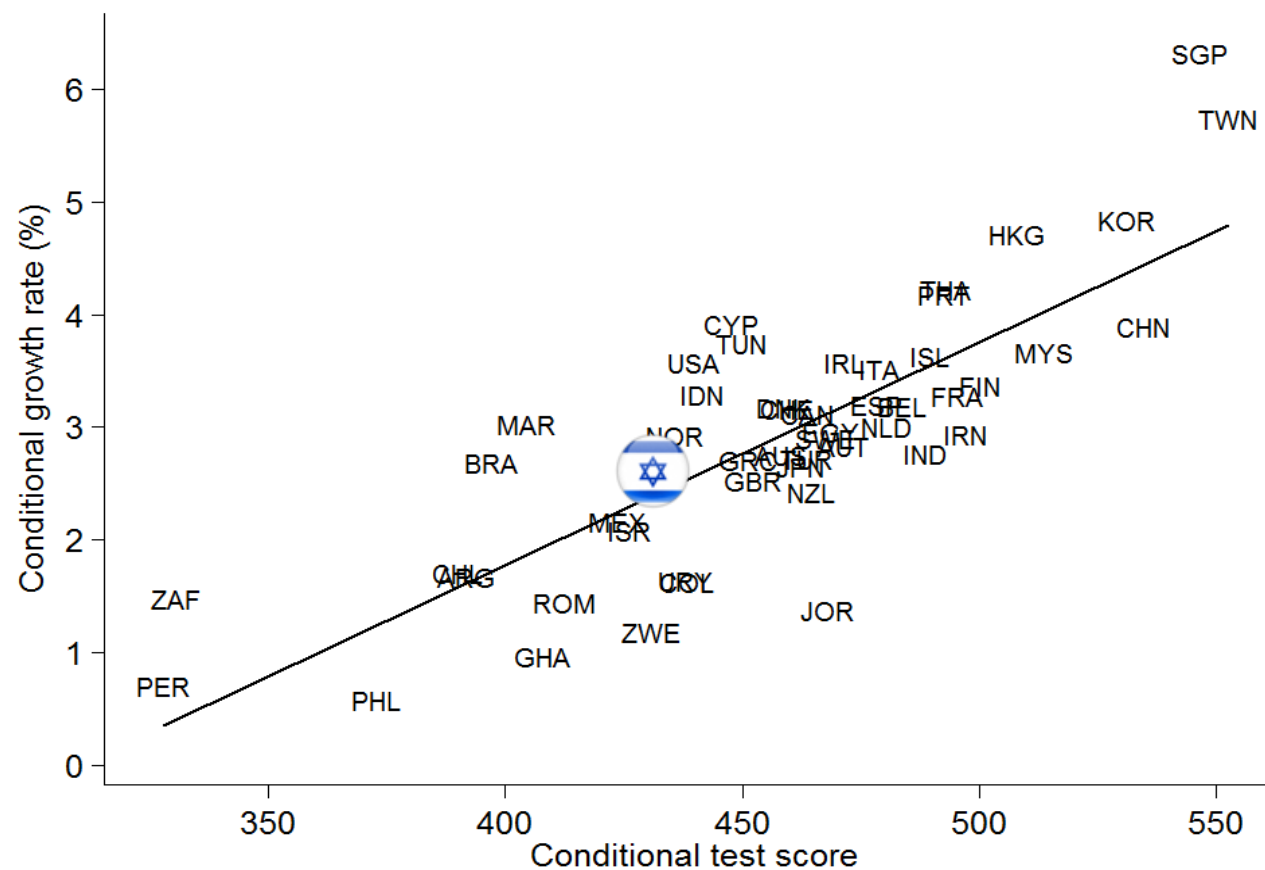
150₪

250₪

כמה יעלה לרכוש את שני זוגות הנעליים?

ממוצע מבחני ציוני PISA וקצב הצמיחה השנתי, 1960-2000

**ההון האנושי
מתואם לצמיחה
הכלכלית לנפש**

* רגרסיה של קצב הגידול השנתי הממוצע באחוזים של התוצר הריאלי לנפש בין השנים 1960-2000 על הרמה הראשונית של התוצר לנפש בשנת 1960, ממוצע ציוני מבחני PISA וממוצע שנות הלימוד בשנת המוצא 1960.
* התוצר ותוצאות המבחנים מנוכים אפקטים שונים לרבות התוצר לנפש בנקודת המוצא (1960) ומשתנים כגון גיל, שנה ועוד

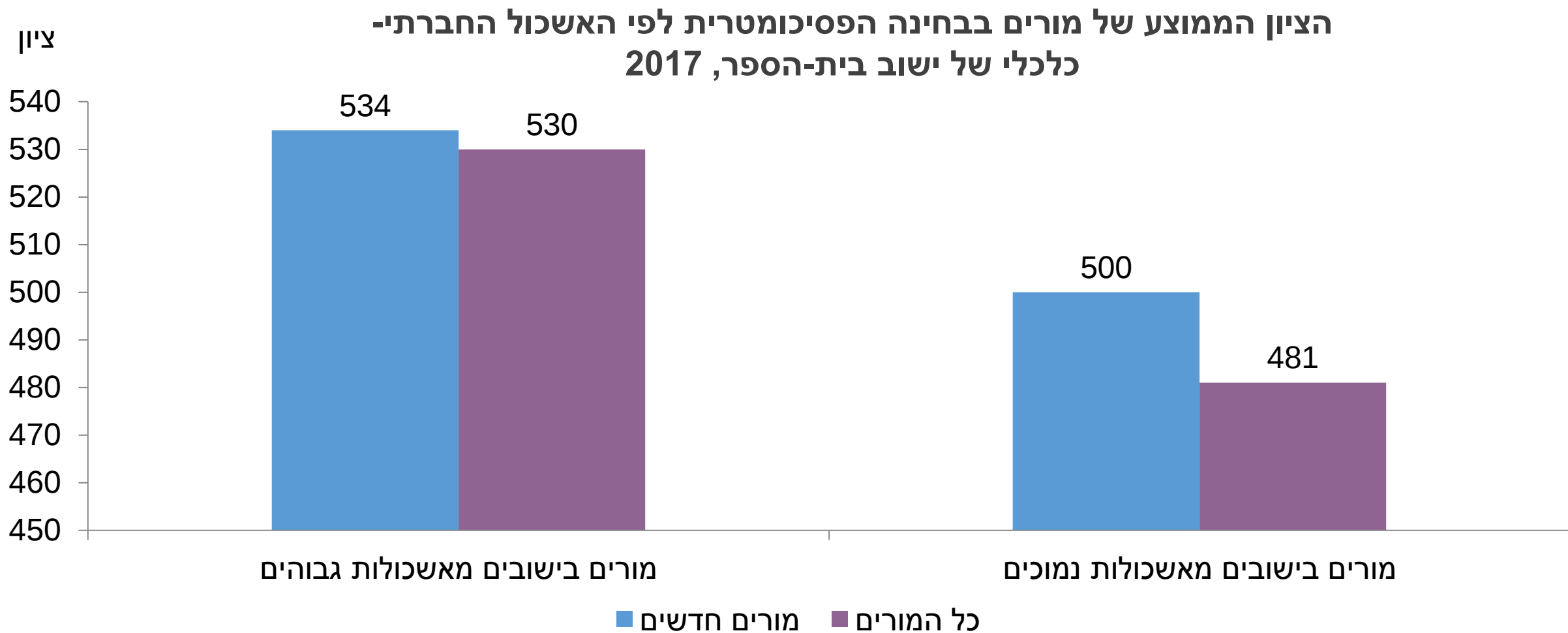
קבוצות האוכלוסייה השונות בישראל נבדלות ביכולות הבסיסיות שלהם בשוק העבודה

הישגים במבחני ה-PIAAC לפי קבוצות אוכלוסייה

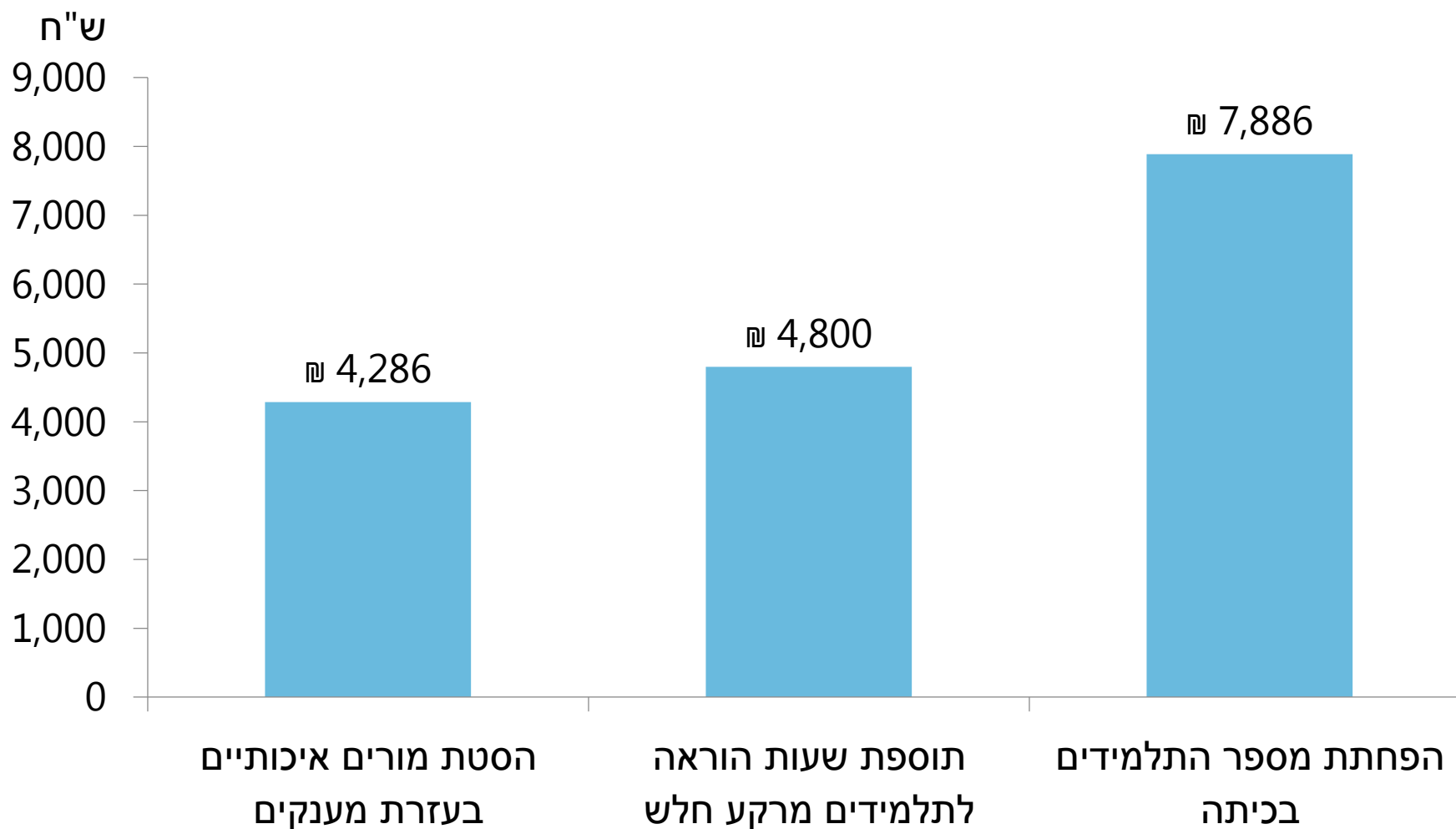

הפער במיומנות המורים בין אשכולות חברתיים כלכליים שונים מצטמצם, אך הוא עדיין גבוה

מקור: למ"ס ועיבודי בנק ישראל דו"ח בנק ישראל 2017, עמ' 26

אומדן לעלות השנתית לכיתה של צעדי מדיניות בתחום החינוך שיתרמו לתוספת נקודה לממוצע הציונים הכיתתי

**יש לבחון השקעה
בהוספת שעות הוראה
ובהסטת מורים
איכותיים לבתי ספר
חלשים על פני
השקעה נוספת
בהפחתת הצפיפות
בכיתות**

על מנת להבטיח צמיחה מכלילה ובת קיימא נדרש לפעול
להעלאת רמת מיומנויות היסוד של כלל האוכלוסייה, לטייב את
הרגולציה ולהגדיל את ההשקעה בתשתיות, בפרט בתחבורה
ציבורית.

תודה!

